

» *Witgestorven beroepen deel 1* «

De kruidenier & de porder

Als jochie genoot ik van simpele zaken en simpele mensen. Dus ook van simpele beroepen. Je ging toen niet naar de supermarkt voor een paar gedroogde erwten maar kreeg van moeder een driehoekige pakpapier zak mee om bij kruidenier Ome Toon twee straten verder op het hoekje met een metalen schepje erwten uit de voor de toonbank geparkeerde juten honderdkilozak te vissen en Ome Toon woog het dan, en kocht je nog wat kluiten groene zeep erbij, dan ging je daarna vrolijk huiswaarts, sabbelend aan het stroopsoldaatje dat Ome Toon je in de handen had gestopt.

Zo'n ouderwetse comestiblesmannetje als Ome Toon, ach ja, die heb je niet meer. Alles ligt tegenwoordig in milieuvriendelijke grosverpakkingen klaar in de supermarktschappen. De man die vroeger langs de deuren kwam voor een klein werkje, dat was toch heerlijk! Mannetje scharesliep sliepte met veel professie, liefde en gevoel moeders overwerkte scharen en vaders botte zagen weer vlijmscherp als waren ze nieuw, zodat je er weer maanden tegen kon. Ook de porder zie je niet meer. Mijn oudoom Kees vertelde daarover. Ik luisterde geboid en als ik 's nachts door een geluidje de slaap niet kon vatten, keek ik in het halfduister naar buiten en meende een porder met een lange stok te zien kloppen op mijn ruit, dat wilde ik zo graag, een echte porder aan het werk zien. Moesten wel altijd vroeg op, dacht ik zo,...ach die pitten natuurlijk in de namiddag. NB: Een **porder** was iemand die, vóór de komst van wekkers, 's morgens langs de deuren ging om mensen wakker te maken. Dit gebeurde meestal doordat de porder met zijn stok op de deur of tegen het slaapkamerraam tikte (porde). Met name in de steden kon men in vroeger tijden veel porders vinden. Soms werden porders betaald door bedrijven die hun personeel graag op tijd zagen verschijnen. In de jaren dertig waren er in Amsterdam nog drie porders actief!

De porder met zijn lange porstok.

bron

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1359092067560003&id=704431369692746&set=a.704435706358979>

De scharesliep

Bron <https://isgiedenis.nl/nieuws/5-beroepen-die-uit-het-straatbeeld-zijn-verdwenen>

‘De barbier’, terug van weggeweest. ‘Nat scheren’, terug van weggeweest.

Naar een authentieke barbier en herenkapper gaan is een unieke ervaring. De oude traditionele kapperszaak is een plek met een gastvrije vriendelijke sfeer en toegewijde professionals, die helemaal verliefd zijn op hun vak en die het haar van mannen echt begrijpen. De ‘old-school’ barbershops zijn nu weer een trend, en deze traditionele kunstvorm is niet veel veranderd door de jaren heen. Aan het einde van de 19e eeuw en tot aan het begin van de Tweede Wereldoorlog waren barbiers en herenkappers populair. Ze dienden als een ‘hang-out’ plek voor mannen, die niet alleen kwamen voor een scheerbeurt of knipbeurt, maar ook om bij te praten over het laatste nieuws en een praatje met vrienden te maken. Veel bezoekers kwamen wekelijks of zelfs dagelijks. Dit was een gouden tijd voor de herenkappers. Stijlvol elegant meubilair, slanke notenhouten kappersstoelen, luxe stoffering, artistieke fresco’s, sierlijke spiegels, zelfs kristallen kroonluchters, dit zijn typische interieurkenmerken van een kapperszaak uit die gouden

tijd. Ondanks de luxe omgeving, werden barbiers en herenkappers ontworpen als huiselijke plekken waar mannen binnen konden komen, zich konden ontspannen en hun gedachten konden laten gaan over het zware werk. De kapperszaken floreerden tot de consumentenproductengigant Gillette zijn veiligheidscheermes introduceerde en een enorme marketingcampagne startte om het als een veiliger en goedkoper alternatief voor een kapperszaak te positioneren. De Grote Depressie en de twee wereldoorlogen maakten het nog erger; de mensen waren terughoudend om geld uit te geven aan de barbier en herenkapper. Later bracht de hippiecultuur lange haarstijlen met zich mee en een reis naar een kapper werd volledig overbodig. De opkomst van de unisex salon in de jaren tachtig was het einde van een tijdperk van de klassieke barbier en herenkapper. Ze waren nog maar op één hand te tellen. Toch is er de afgelopen jaren een enorme toename geweest in traditionele barbiershops over de hele wereld, omdat veel mannen weer op zoek zijn naar een meer op maat gemaakte beleving voor mannen. De barbier en herenkapper van tegenwoordig bieden een sociale uitlaatklep net als honderd jaar geleden. Klanten gaan weg en hebben geweldige verhalen, grappen en gesprekken over actuele zaken gehoord. Net zoals vroeger kunt u achteroverleunen in een traditionele kappersstoel en genieten van een klassieke natte scheerervaring of een knipbeurt. De barbier en herenkapper is een traditie die al generaties lang heel weinig is veranderd. Wanneer je een barbier en herenkapper bezoekt, weet je dat je weggaat met een goed kapsel en geniet van goed gezelschap tijdens je bezoek.

bron: <https://www.barbier-kerels.nl/geschiedenis-barbier/>

bron: <https://freewave-nostalgie.nl/herinneringen-aan-de-kapsalon/>

» Water-en-vuurvrouwtje «

bron: <https://archief.amsterdam/beeldbank/detail/4e7237db-6e79-35c4-c68a-89fdba816a5>

Een water-en-vuurwinkel was een winkel waar men heet water kon kopen dat op een vuur was opgewarmd. Ook waren er gloeiende kolen verkrijgbaar: die kocht men om de eigen kolenkachel aan te maken of om een stoof mee te vullen. De winkels waren tot in de eerste helft van de twintigste eeuw een gewoon verschijnsel. Rond de Tweede Wereldoorlog verloren ze hun bestaansrecht, doordat steeds meer woningen een gasaansluiting en een moderne keuken kregen. De winkelier werd "water-en-vuurbaas" genoemd, of, waar dit van toepassing was, "water-en-vuurfrouwtje"; de winkel heette ook wel "Water-en-vuurnering".

bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Water-en-vuurwinkel>

Gijsbreght ©